

Ene detrei ori in seputa: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cota intreaga, candu numai diumatate, adeca dupa momentul impregurilor.

Pretiul de prenumerat:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
" diumatate de anu:	4 " "
" patrariu:	2 " "
pentru Roman'a si strainetate:	16 fl. v. a.
" diumatate de anu:	8 " "
" patrariu:	4 " "

Vienna 5/17 noiembrie 1868.

Metamorfosa mare. Sambata eram cu totii in Austria, si astazi ne pomenim intru „imperat'ia austriaca-unguresca.“

Cum se poate, ore ne-am mutat noi, ne-am schimbatur? Nu! poporale nu se schimba, ci se schimba numai statele. — In catu pentru mutat, asi este ca in anticitate se mutau poporale, dar astazi totu numai statele se mai muta din candu in candu, daca cumva se vedu silite a-si mai reduce numerul localitatilor corzelui ce si-lu pre estinsese.

Astfelu Austri'a si-estinsese corte-lulu seu preste Itali'a, Ungari'a, Transilvani'a etc. De chiri'a localitatilor italia-ne ne-a dispensat pentru totdeun'a Victoru Emanuilu cu aliatii si cu generarii sei; era Ungari'a, Croati'a si Transilvani'a le luara magiarii in stepanirea loru, mai sustienendu numai o slaba legatura cu partea apusena a monarchiei.

Intrandu deci acesta noua ordine de lucruri, ea nu mai potea portă firm'a „Imperat'ia Austriei“ caci nu-i era potrivita, de orace diumatate stepaniau magiarii si nu Austri'a.

Ce nume dara se mai porde acestu complexu de regate si tieri? éca cestiu-nea cea mare, ce agitá — precum sciu cetitorii nostri — forte multu pre nemti si pre unguri. Feliuritele incercari d'a botezá complessulu, nu succésera defel, era stangacii liberali unguresci nu inceau d'a intetí botezulu. Astfel disputele cele mari decursera pana sambeta inclusivu.

Dominica, diurnalulu oficiale publica-autografulu imperatescu si regescu, care face capetu disputelor, botezandu complexul de „Imperat'ia austriaca-unguresca“ séu „monarchia austriaca-unguresca“, era titlulu monarcului desigurantul: „Imperat'ia alu Austriei si Rege Apostolicu alu Ungariei“, „Maiestatea Sa Imperat'ul si Regele.“ Beust e insarcinatu se spuna acesta „ministeriului regatorilor si tierilor representate in senatu“ apoi ministeriului ungurescu si statelor externe prin representantile austriace de acolo.

Precum vedem, numirea noua nu este nume propriu, ci sunt numai doué adiective impreunate, era in unele casuri se atribue conjunctiunei „si“ importantia tota. — „Austriaca-unguresca“, aci sunt pomeniti numai ungurii dupa natiunalitate, caci natiunalitate austriaca nu esiste.

Nemtii si ungurii sunt multiamiti, partea cea mai mare, cu nou'a titulatura, vediindu intr-acesta o consecintia logica si o spresiune mai chiara a dualismului. Dar nu asi cugeta poporale ne-germane si nemagiare, de orace acestora neci insusi dualismul nu li este la placere.

Noi nu ne ocupam acum de titulatura noua, ci de cea vechia, acesteia voimur se-i facem unu scurtu necrologu.

Amu traitu impreuna cu dens'a de 62 de ani: de candu Imperat'ul Franciscu II depuse titlulu de „Imperat'ul Romanilor“ si se numi „Imperat'ul Austriei“, pana sambeta séra.

In acestu timpu a vediut multe suferintie de ale nostre, a auditu suspiciunele nostre si le-a trecutu cu vedere la lasandu-le nevindecate.

Austri'a cea vechia a vediut pre ostasii romani luptandu pre tote cam-purile de batalia ale Europei pentru a-si apera o patria in carea densii nu aveau de catu servitutea pasiva iobagiala si umilire natiunala.

ALBINA.

Prenumeratul se facuta toti dd. corespondenti ai nostri, si l'adreptulu la Redactiune Josefstadt, Lange-gasse Nr. 43, unde sunt a se adresá si corespondintele, ce privesc redactiunea, administratiunea sau speditură; cate vor fi nefrante, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunturi si alte comunicatii de interes privat — se respunde, cate 7 or. de linie repetitie se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbrului cate 30 or. pent. una data, se antecipa.

A vediutu sacrificiele nostre pentru a apera intregitatea ci si apoi absolutismul ce urmà nemedilociu preste noi.

A vediutu cum, dupa ce ajunseram si noi a avé o lege in favoarea natiunalitatem, ni se scose si acésta din validitate unilateralmente.

A vediutu.. Dar vorbesce istoria insasi, acésta lunga ieremiada!

Érasi cestiu-nea de natiunalitate.

Nu e timpu lungu de candu unu membru alu academieui unguresci, ni se pare contele Mikó, spuse conatiunaliloru sei ca s'a ocupat pre putienu de istoria tierii loru, in catu astazi, in locu d'a avé o istoria, densii au o lunga fabula.

Las' ca de istoria strainiloru inca n'au profitat compatriotii unguri pre multu, au studiat pre din afara, ferinduse d'a intrá in cele din lantru ale matreie; astfelu luara notitia despre efecte, for a scrutá caus'a loru. De aci vine ca-i vedem nisuindu a dà Ungariei institutiuni de caru au statele omogene la natiunalitate (o singura limba oficiala, subventiuni institutelor acestei limbi, centralizare etc.) fora a judecă cumca cele din lantru ale aceloru state, difrescu de ale Ungariei.

Dar studiulu acestu unilateralu alu istoriei straine nu li-a potutu stricá atat de multu, casí unilateralitatea in istoria tierii loru proprie, despre carea pana mai ieri-alaltaieri nu sciau cate elemente constitutive posiede, care elemente canta potere de viétia are?

Acésta nesciintia li-a insuflatu credintia ca numai ei singuri sunt in tiéra, apoi urmà ambitiunea si egoismulu loru prin caru pretindeau ca daca cumva casualimente mai sunt totusi si alte natiunalitati, acestea nesciintitii sunt menite de la Ddieu a inmultit si glorificá numele magiaru, formandu unica natiune politica.

Diseramu ca nesciintia li-a insuflatu ambitiunea si egoismulu. Caus'a e naturala, caci aste döue peccate din urma, sunt ficele nesciintiei. Subiectul incearcaturu de aceste peccate, se crede naliatutu peste toti ómenii, se crede centrulu actiunei universului, si cate existu juriu imprejurii tote sunt numai pentru densulu.

Acesta esperiintie psicologii le-au facutu desclinitu la copíi, din cauza ca ei se esprimu mai cu sinceritate, si-si aréta delocu tota nesciintia, prin ce literatulu li poate mai lesne judecă procesulu cugetarii. Pre unu copilu odata — ni spune unu psicologu — lu luara parintii ca se-lu duca la mosiulu seu. Cate caracie intalniá copilulu pre calc, despre tote credea ca mergu, casí densulu, la mosiulu seu. Ajungendu a se pune pe drumulu de feru, copilulu stetea se-si sara din pele de bucuria ca ce multime de ómeni se duce la mosiulu seu.

Si ungurii aveau pre mosiulu loru: magiarismulu. Credeau ca tote poporale Ungariei juru imprejurii se ducu la mosiulu loru. Anulu 1848 li turbură putientulu placerea, caci atunci observara ceiasi mai bine pentru prima data cumca cele latte popora nemagiare nu vrea sa merge la mosiulu Magiarismu.

Dar fiindu ca in natura nu se face saltu, de aceea neci magiarii nu potura ca deodata se se smulga din nesciintia si se se avente la cunoscintia chiara a patriei loru.

Asi se face ca in 1848 li se intempla magiariloru cu cestiu-nea de nati-

nalitate precum li se intempla mediciloru cu morburile. La inceputu — dice mediculu — morbulu e lesne de vindecaturu, dar anevoia de cunoscutu; mai tarziu lu poti cunoscere pre bine, dar nu-lu mai poti vindecá lesne.

In 1848 se poteau usioru multiam pretenziunile natiunalitatiloru, dar magiarii nu le-au cunoscutu ori ca n'au vrutu se le cunoscua. In 1849 le-au cunoscutu pre bine, diet'a de la Segedinu promitea felu de felu de concesiuni, — dar era tardis, ca neci magiarii nu mai aveau nemica necum se pota dà ceva natiunalitatiloru.

Dupa 20 de ani, natiunalitatile era-si se infatisieza la dieta cu acésta causa, si casualimente densele vinu totu cu „petitium.“

Vor poté acum ungurii se lovésca cu palm'a peste fatia esperiintiele loru proprie din 1848 si 1849? vor poté se nu profite de acele esperiintie, si se ne-cunoscua caus'a de natiunalitate?

Si daca vor poté densii aceste tote, intrebàmu: care elementu din Ungari'a incarca a supra-si mai multa responsabilitate pentru venitorulu tierii?

Deschiderea delegatiunilor

s'a fostu amenatul pre luni, 16 nov. In acésta di se deschisera delegatiunile in Pest'a, si a nume

Delegatiunea nemtiésca: Presedintele Dr. Kaiserfeld deschise siedint'a cu urmatorea cuventare:

Maiestatea Sa a conchiamatu delegatiunea spro reinceperca activitatii ei pe diu'a de astazi in capital'a Pest'a. Mi se face onórea a deschide insumi siedintielo de órace stimatulu nostru presedinte e impededatru prin morbu a poté veni in mediloculu nostru. Conformu legii fundamentale pentru delegatiuni, ni se va presentá bugetulu afacerilor comune pe anulu 1869; vom avé de a-lu esaminá si a decide a supra lui in comunitate cu delegatiunea ungurésca.

Petrunsi de detorintele nóstre catra Maiestatea Sa Imperat'ul, catra tiéra si co-mitentii nostri, ne vo-n grabí eu implinirea misiunei nóstre, si desí se va aretá aceea cam grea fatia de relatiunile ce prodomnescu situatiunea nóstra, totusi patriotismului si intelectiunii DVóstre i va succede necesariulu, ce-lu pretinde tiér'a a-lu aduce in legatura ferice cu poterea de contributiune a tierilor.

Dupa acestea cuventa cancelariulu imperial b. Beust urmatorie: Eu am celu d'antaiu chiamareaa salutá delegatiunea in loculu acest'a. Noi ne aflam de astadata in capital'a Ungariei, ince in equalitatea mea de ministru comunu mi potu permite onórea, a salutá membrui si aici. Aparerea delegatiunei senatului imperial in localitatile aceste dà formatiunii dualistico a imperiului o expresiune mai tare; in acest'a jace o intarire a legamentului comunu. Mai de parte seusa cancelariulu imperiale absen'ta ministrului de res-belu carele e betégu, si preda unu proiectu despre ministeriele comune si in legatura cu acest'a unu memorandum relativu la organisa-tiunea ministeriului de externe.

Ministrul de finantie b. Becke presenta aratarile detaiate ale bugetului ministeriului de finantie, curtei supreme de computu si ale statorii bugetului pe anulu 1869.

La propunerea lui Pratobeverá se alegu 24 membri caru se se consulte supra bugetului pe 1869, si anume: Banhans, Klier, Wolfrum, Grocholszky, Ziemialkowski, Ku-randa, Pratobevera, Gross, Figuly, Kaiserfeld, Demel, Rechbauer, van der Strass, Eichhoff, Lasser, Vidulich, Schindler, Gablenz, Wrbna, Dobhoff, Hock, Hoyos, Pipitz, Czartoryski.

Siedint'a delegatiunei unguresci. Presedintele Somssich deschide siedint'a, cu o vorbire scurta, dicendu că institutulu delegatiuni e o esistinta de momentu, aceea nu se poate elibera de legea perfectiunii, desvoltarii corespondintorie; pana candu inse e lege, trebuie respectata. B. Orczy prezenta in numele ministeriului comunu proiectul pentru bugetele ministeriului de externe, de finantie si de armata. Dupa aceste delegatiunea se imparte in patru comisiuni, si adeca pentru trebile externe, armata, marina si finantie.

De la diet'a Ungariei.

(**) Siedint'a din 14 noiembrie a casei representantilor.

o presidiu Szentháromság, fiindu notariu Bu-jonovics, si asistandu ministrii: Andrassy, Lönyay, Horváth, Gorove, Wenckheim.

Dupa autenticarea protocolului insecnatiunea presedintele cumca orasului Alba regia si-a alesu de deputatu pe renunitulu encyclopedistu magiaru Juliu Schwarz. (Vivate in stanga). Se trimite credintiunulu la comisiunea verificatoria

Josefu Hosszu cu referintia la proiectul de lege in privint'a unui Transilvaniei cu Ungaria carele s'a presentat cascii in siedint'a trecuta, astern acum unu nou proiectu de lege dorindu ca art. de lege V de la diet'a din Positou a anului 1848 care contine legea electorală a Ungariei, se se estinda si a supr'a Transilvaniei. (Aprobari) Se decide a se tipari si a se trimite sectiunilor spre desbatere.

La ordinea dilei este actul de imbacatiune cu Croati'a (ce s'a si primit dupa putinete cuvinte de desbatere) si bugetulu ministeriului de interne pre 1869.

Desbaterile bugetului sunt de putinete interesu pana la punctul ce se referesce la subveniunarea teatrului natiunalu magiaru din contributiunile comune ale tuturor natiunalitatilor din tiéra. Comisiunea propune a se da teatrului o subveniune de 58.000 florini pentru scopuri desclinate.

M. Dimitrievici (deputatu serbu) amintesc cascii cumca teatru natiunal serbescu inca a petitiunatu pentru subveniune, dar pre semne comisiunica a uitatu de acésta. Citéza cuvintele despre egalitate si fratiatate pentru poporale nemagiare din adres'a de la 1865 a dietei, si incheia cereru a se vota 5000 fl. subveniune teatrului serbescu.

Ministrul Wenckheim e contra cererii lui Dimitrievici. Ministrul crede cumca teatru magiaru este ascuratul prin ofertele voluntarie (de ce dura cereti totusi subveniune?) si ca sumele propuse de comisiune, sunt menite mare parte unui institutu separatist artisticu.

A. Nicolici springesce cererea lui Dimitrievici. Votéza buclu teatrului magiaru, dar so se voteze si celui serbescu. Acum'a e timpul a se dovedi si in fapta ca esiste egala indreptatire natiunala.

P. Nyáry considera cestiu-nea de natiunalitate ca o costiune de cultura, dorindu ca asta se se estinda prin Ungari'a si scie ca teatrele sunt in asta privint'a unu faptură potintă. Vre se voteze cele 5000 fl. dar nu teatrului serbescu, ci teatrului serbescu din Neoplant'a.

Ministrul Lönyay nu scie ce s'ar face daca ar trebui se subveniuneze tote teatrele. Sunt la 6-7 teatre unguresci ce ar trebui proviziate.

Franciscu Deák nu vre se vorbeșca despre cestiu-nea de natiunalitate pana ce nu e la ordinea dilei. Elu e de principiu cumca natiunea magiara de o fintia si nedespărta, este singura natiunea politica a tierii, tote ce se intempla in numele statului, au se se faca in limb'a ei. Teatrul nu este astfel de teren politiciu, unde se se aplică acestu principiu.

Vre dreptato, de aceea cere se se dee tuturor'a său neci unuia. Nu partinsece pe Dimitrievici, de aceea cere se se stergă si subventiunica teatrului magiaru. Nu-i trebuie nedreptatea nici candu ar potē trage folosu din ea.

J. Hodosiu spriginesc propunerea lui Deák.

La votare, se respinge propunerea lui Deák si se primesce a comisiunei. Punendu-se la votare cererea lui Dimitrievici, se respinge asisdere.

Siedint'a casei representantive din 16 noiembrie.

(u) In siedintia acésta prezentă casei ministrulu instructiunei publice Br. Eötvös dōue proiecte de lege; unul se referesce se baetii nascuti din casetoriele miste, éra cel'a laltu la inarticularea metropoliei romane gr. cat. din Alb'a-Iul'á, si la episcopatele gr. catolice din Lugosiu, si Gherl'a. (Le vor tipari, si imparți.)

La ordinea dilei e desbaterea bugetului pentru ministeriulu de justitia. Sum'a ceruta face 3,390,900 de floreni, care se si acorda.

De la senatulu imperiale.

In senatulu imperiale din Vien'a s'a tratatu legea noua pentru armata. E asiá-dara esplicabilu, de ce asta septemana fu un'a din cele mai nourose in cas'a ablegatilor. Opuseniunea contra proiectului de lege propus de regimul si recomandatu de comitetulu respeptivu eonstete de asta-data tocma din membrui stangei vre o 20 la numeru, adeca din partid'a ministeriului parlamentariu. Avuram uara de auditu cuventari si destulu de retorice si destulu de pitigatorie, in contra caror'a avura ministrii nevoia cu aperarea. Nu numai numérulu grandiosu de 800.000 alu armatei pe petitor de resbelu, si imparié'l'a ei in armata statatória, reserva si militia de tiéra se combatiu de multi vorbitori, ci si partea finanziare adeca spesce nesuportabile pentru Cisalitania pe urm'a pactului finantiale, facutu cu tierile Ungariei. Se intielege de sine ca remusicarile oratorilor rodeau la trupin'a arboreni histatni dualismu ca se vedea clatinandu-se si se parea ici ici a cadé spre tanguirea celor ce cautá a-lu spriginu cu poprelc din tóte partile.

Catu despre cuprinsulu legei respetive, ne marginim a induce numai principie generale adoptate de senatu cu maioriata. Acele sunt:

Indetorirea de a portá armele este generala si fie-care cetatién e chiamatu a oimplini personalminte.

Marimea armatei pentru intrég'a monachia este pe pitioru de resbelu 800.000 óste regulata; 200.000 militia de tiéra si 54.000 de granitieri, afara de glóte, cari se vor organisa mai tardiu.

Imparié'l'a armatei este in óste stabila, reserva, resvera de suplinitu, militia de tiéra si glóte.

Timpulu, prin carele duréza indetorirea pentru arme, este pentru fie-care insu asentatu, trei ani in activitate, optu ani in resvera si doi ani in militia de tiéra, asiá-dara prin 12 ani.

Scutiti provisoriu de asentare sunt: unicul fiu alu unui parinte necapace de a se nutri, seu alu unei mame veduve, dupre mórtea parintiloru unicul nepotu alu mosiloru slabu, si fratele mai mare intre copíii remasi de parinti.

Favoriti de a nu serví in timpulu de pace sunt studintii dupre absolvarea gimnasiului si a scólei reale pentru timpulu studielor mai nalte, ampoliatii cu studie juridice, profesorii tuturor scólelor si candidatii de invetiatura, clericii si teologii si posesorii de mosfi ereditate. Studintii dupre absolvarea gimnasiului si a scólei reale, intrandu de buna voia in armata si servindu unu anu cu spesle proprie, trecu in milit'a de tiéra ca oficeri, de vor fi facutu esamenulu respektivu.

Dintre desbaterile asupra decisiunilor speciale insemnámu pre cea despre scutirea clericilor si a teologilor de servitii ca un'a de interesu speciale. Ablegatulu Schindler si unii altii de panur'a lui se incercă a nu conde teologilor nici catu favoru. Totusi majoritatea comitetului respeptivu fece o propunere, dupre care ar fi remas teologii supusi a bun'a placere a autoritatiloru militarie. Ve-

nindu rendulu la §. 25 care tratéza despre candidatii clericali, apucara cuventulu senatorii Andrieviciu si br. Tinti, facendu celu de anteu propunere pentru concederea imperativa a teologilor spre continuare studiului, éra cel'a laltu cu adaugeréa, daca densii vor cere acelu concediu. În fine se votă cu o majoritate nu prè mare §. 25 in urmatorulu cu prinsu: „Candidati starii preutesci a fielcării biserici reconoscute legalminte, dupa inrolare in armat'a statatóre (marina) sau in milit'a de tiéra, cerendu vor capetá concediu spre continuare studiului teologicu. Dupa primirea chirotoniei, respectivu dupa asiediarea in pastoria sunt de inscrisu in list'a capelanilor de militia si in timpu de resboiu potu ei se fie dupa mesur'a aniloru de indetorire, aplicati ca pastori de suflete militari in lazarete. Daca acostii candidati renuncia la studiile teologice si la starea preutesca, sunt de chiamatu la servitiulu militariu.“

Discursul

p. consilieriu Andrieviciu la §. 25 din legea pentru armata.

Se nu ve surprinda domniloru, că in timpulu luptelor parlamentarie asupra unei legi pentru armata, apuca cuventulu si unu preetu, care, ca unu apostolu alu impacarii si alu amórei crestine, n're de a face nemica cu arm'a. Adeverulu vi spunu că n'aslu fi cutedat neci de cum a pasé pe arena, unde de patru dile in coci cu armele discursurilor fulminante duréza o lupta infocata; daca cuprinsulu paragrafului, ce stă la ordine, me face a parési rolulu unui asultatoriu. Scopulu meu inse nu este, de a intaritá curagiulu de lupta, ci a imblanid anim'a luptatorilor; nu este de a provocá, ci de a rogá, de a pune cuventu pentru servitorii santului altariu, pentru tineretulu clericale, care se prepăra pentru servitiulu celuia ce este imperatulu imperatiloru.“

Domniloru! petrecendu cu cuprinsulu legei presente pentru armata, am aflatu că tie-nórea ei in genere si in decisiunile speciale este de o natura imperativa. Insusi acolo, unde dupa impregiurari este moiata rigórea indetoririi generale pentru armata, astu spresuni categorice, si nu cuvinte, care multu putienu ar concede numai o posibilitate. Spre confirmarea assertului meu in privint'a acésta, ve invită a fi cu atentiu la dicamintele cardinale din §§. 21, 22, 23, 27 si 29, unde concesiunile facute studintiloru unoru facultati si persoñelor din servitie publice, sunt esprese in o forma categorica.

Pe candu legea presenta in acele casuri se exprime catu e cu potintia de respicatu si de bine, astu eu că in §. 25 dupa propunerea comitetului, candidatiloru starii preutesci li se concede numai posibilitatea de a fi considerati. Pe urm'a conclusului despre indetorirea generala pentru armata, nu cutedu a pretinde o eliberare totala pentru candidatii de preutfa. Cacea ce aspiru eu, este ca acestia dupa inrolare la óste seu militia se fie numai de catu demisii in concediu spre continuarea studielor teologice si spre primirea ierotoniei.

Precum vedem u din testulu propunerii primitive, regimul a fostu aplecatu, de a face acésta concesiune servitoriloru santului altariu. Comitetulu nostru insc, precum ne convingem u din propunerea sa, sa a invoitu de abié la o constructiune ca aceea a paragrafului 25 prin care se respica numai posibilitatea unui concediu spre continuarea studielor teologice.

Daca s'a facutu acésta din motivulu, ca institutile clericale se nu fie unu asilu, refugiu pentru cei ce ar dorí se scape de óste, ca asiá dara clerulu se nu se inmultiésca mai tare, de cum e de lipsa, atunci ve asecuru că ingrigirea acésta este neintemiciata. Conformu cu legile canonice si do statu se primesce in cleru si in teología numai acelu numeru de candidati, ce se recere spre indeplinirea lipselor in pastori'a de suflete. Si se nu se intréca episcopii cu primirea in cleru preste marginile lipsei, avemu unu corectivu fórté bunu, adeca „titululu de mésa“, dreptu care episcopulu e indetorit a sustiené din pung'a sa pre cei coi au ierotonitul si nu are locu pentru ei in pastoria.

Fiindu dara cu totulu neintemiciata ingrigirea de o inmultire peste mesura a clerului, óre nu s'a trasu cumva la indoiala in comitetu cumpenitatea starii preutesci? Un'a ca acésta nu potu presupune, din contra mi place a crede, cumea comitetulu nu s'a alunecat a af-

má că starea preutesca, in privint'a cumpenitatii si a folosintei in societatea omenésca, celu putienu nu stă in derertru invetiatorilor de scóla, a artistilor si industriasilor de specialitate, caror'a se fecera concesiuni insemnate.

Dara se consideràmu, domniloru, inca un'a. Fiindu biseric'a recuhoscuta in statu legalminte, óre starea ei nu se perieléză si lucrativitatea ei nu se face ilusoria, cándu i se detrage de alta parte potint'a, de a cultiva si a posiede acelu numeru de organe clericale, pe catu are de lipsa spre implinirea inalte sale misiuni? Séu pote că modern'a inteleptiune de statu ar poté lasá se vina lucrului pan la acc'a ca comunele satesci se remana foro de pastori de suflete, fara de mangaere spiretuala in multele loru nevoi?

Domniloru! dict'a Ungariei a consimtitu cu reflesiunile aceste espuse de mine in seurtu, si consemnientulu seu la respicatu prin votarea paragrafului acestui dupa propunerea regimului. Eu cugetu că representanti'a tierilor din coci de Laita nu voi se remana in derertru representantie de din colo, candu e vorba de considerarea intereselor bisericesc, si daca de alta parte pote nu e portarea asiá fatia cu statulu, precum s'ar dorí, atunci bine voiti a cumpení că aici nu e vorba de interes personale ci de interesele vitale ale bisericescilor in genere, carc ca atare n'au comis u nemica, spre a nu fi demne de consideratiunea legislatiunii de statu. —

Titulatur'a Austriei.

Maiestatea Sa Imperatulu a emis u urmatorulu autografu catra cancelariulu imperiale:

„Lubite baróne de Beust! De órace corespunde n'oueloru relatiuni constitutiunali regulate, ca in actele Mele suverane si desclinitu in tratatele de statu ce se incheia cu poterile externe in numele Meu, se se intrebuitieze titulaturele si numirile potrivite, deci este voint'a Mea ca intru introducetiunea tratatelor unde se pomenesc de persón'a Mea ca parte contrahente seu ca mandante, titlulu Meu se aiba pentru venitoriu urmatórea redactiune: „Imperatu alu Austriei, Rege alu Boemie scl. si Rege Apostolicu alu Ungariei“, era mai departe in contestului tratatului se se intrebuitieze o forma scurta conformu usului diplomaticu, anume titlulu: „Imperatu alu Austriei si Rege Apostolicu alu Ungariei“, apoi numirea: „Maiestatea Sa Imperatulu si Regele“, seu „Maiestatea Sa imp. si Apostolica reg.“

Mai departe, spre numirea totalitatei regatelor si tierilor impreunate constitutiunale sub sceptrulu Meu, se vor folosi alternativu spressiunile: „Monarchia austriaca-ungurésca“ si „Imperiulu austriacu-unguresc.“

Despre acésta resolutiune a Mea, Dta voi inscintiá atatu consiliulu ministeriale alu regatelor si tierilor Mele representate in senatulu imperiale catu si pre ministeriulu ungurescu, si vei face cele trebuinciose pentru ca spressiunile si numirile corespundiente titlului schimbău, se se notifice prin missiunile Mele in statele straine si se se introduce asisdere in actele publico-juridice si diplomatice.

Viena, 14 novembre 1868.

Franciscu Iosifu m. p.

Beust m. p.

Cateva cuvinte la proiectulu de lege in cestiunea natiunalitatiloru.

Intielegint'a romana crede că usiora sarcinile deputatiloru natiunali, daca lupta si ea in caus'a natiunala pe tóte terenile catu i stau la despusestiune. Asemenea lupta vedem u in diaristic'a ungurésca de la Aradu, unde d. Demetriu Bonciu, prinse pén'a d'a aperá in „Alföld“ parerile conatiunalilor sei romani. Articlii dsale merită a fi cettiti si de publiculu romanu, deci facem u urmeze aci:

De ani de dile se débatte cestiunea natiunalitatiloru, de ani de dile se urgéza deslegarea ei prin lege.

In decurgerea aniloru acestora s'a publicat diserte desbateri, diserte declaratiuni despre cestiunea acésta, pres'a s'a ocupat in continua cu cestiunea acésta, elemintele s'a luptatuncle cu altele parte prin articlii de diariu parte prin brosuri; comisiunea dieiale s'a consultata in obiectulu acesta, ma-

joritatea acesteia s'a invoitu la o parere, minoritatea au compus u votu separatu unu altu proiectu si l'a predatu publicitatii: s'a facutu interpellatiuni, urgendu o deslegare catu mai curunda; s'a promis u satisfacere catu mai grăbnică si in privint'a acésta, partitele singuraticelor comitate si districte s'a dechiaratu, memorande s'a edatu, s'a manifestatu, circumscrisu pretensiunile loru, — cu unu cumentu lupt'a cestiunei de natiunalitate curge in tiéra de ani de dile.

Pretingerorii drepturilor loru, cetatiunii nemagari ai patriei acesteia, cereau recunoscerea drepturilor loru, basandu-si pretensiunile pe ideia fundamentala de egalitate, atatu sub periodulu regimului absolutu catu si mai tardi sub constitutiune.

Sub periodulu regimului absolutu totu pasiulu pretingeriloru natiunalitatii s'a desprobatu, pentru că ungrul dorindu a se lupta cu potere unita in contra absolutismului, a voitu se incercă recastigarea drepturilor si constitutiunei tierii cu potere solidaria.

In fine ni se dede si constitutiunea, si crestinulu interesatu nemagari trebuiá se creda că legelatiunea magiara va fi mai liberala, mai ecuitabila la satisfacerea pretensiunilor de natiunalitate de catu regimulu absolutu, caci este interesulu poterii absolute a natrui neintelegerile si certele intre diferitele natiunalitati, éra interesulu regimului constitutiunalu si alu patriei comunc cere din contra concordia fratiesca, indestulire reciproca si unificarea poterii intregii natiuni, contra inimicului comunu de drepturi si interese.

Ba credint'a natiunalitatiloru nemagiare a mersu si mai departe caci de multe ori se potea audí cum emulau partitele cu liberalismul loru in cestiunea de natiunalitate, de multe ori aratandu-se steng'a estrema si steng'a centrala liberala, parintii patriei din partea drépta, in declaratiuni supra principiile generali, nu a lasatu se li se impune ca si cum ei ar fi mai putinu liberali, ma o data disește unu barbatu de statu intre unu cercu privatul: „nu potu pricepe că de ce se se tie na natiunalitatile de partit'a stenga casi candu noi nu am fi totu asiá de liberali ca partea steng'a la cestiunea de natiunalitate, ma ce e mai multu noi de securu dorim a deslog'a cestiunea de natiunalitate pe o baza mai liberala, de catu partea stenga.“

Dupa tóte aceste urma momentulu deslegarii, — există dejá unu proiectu in cestiunea de natiunalitate.

Se probàmu a penetrá in unele parti ale proiectului cestiunatu si se facem cateva observari modeste la ele; — se vedem u binecuventare, celiniscire potemu acceptă de la influenti'a proiectului in casu de se va acceptă si se dejudecamu in catu va poté elu face se incepe luptele natiunalitatiloru pe viitoriu.

Afirma comisiunea că a primitu principie adreselor din 1861 si 1866. Acelu punctu de manecare, ce comisiunea sustine a lu fi respectat si in elaboratulu ei este inca fórtă exactu; Dar principiile respicate in memoratele adrese se aplică in modu contrariu la elaboratulu specificat; éra punctul de manecare i se da o direptiune unilaterală in elaboratu.

Aceste cuvinte ale adresoi din 1866: „vom considerá de cinoxura dreptatea in totu de una pentru cetatiunii patriei de tóta clas'a fora destingere de confesiune si limba,“ mai de parte:

Continențul urmatoriu alu adresei din 1866: „Noi vom urmá principiile dreptatii si fratietatii si in compunerea legilor relative la interesulu diferitelor natiunalitatii.“

Cuvintele acele nu sunt exceptuite in elaboratulu comisiunei, continențul acel'a nu si-afia resunet in §§. proiectului, caci acole sunt aplicate principiile dreptatii si ecuitatii, precum si cele ale fratietatii numai din punctul de vedere alu interesului natiunalitatii magiare, pentru că principiul egalei indrepatatiri se estinde numai peste individi si nu pește natiunalitatii.

Punctul de manecare ce s'a intrebuitati bine la reportulu comisiunei, ince care s'a aplicat in proiectulu de lege unilateralu, e urmatorulu: „Care se fie interesele acele ale natiunalitatiloru nemagiare, cari trebuie asecurate prin lege? ce cere interesulu comunu alu patriei?“ Aceste dōue intrebari a trebuitu comisiunea se le decidea, ca se pota propasi securu.

Că cari sunt acelle interese ale locui-

torilor nomagiari din tiéra ce trebuie asecurate prin lege, acăsta a scitu-comisiunea pre bine inse, a afiatu de bine a nu li dă spriuine. Comisiunea a scitu pré bine că nemagiari dorescu ca egal'a indreptatire a natiunalitati loru si indreptatirea limbii loru măterne pe terenul oficialu se li se asecură prin lege, inse proiectul delaturandu cu totul egal'a indreptatire de natiunalitate, se occupa numai de egal'a indreptatire individuala si si aceleia i-a concesu spatiu liberu in adeveru numai in afaceri besericesci si scolare.

Intrebarea a dou'a — „că ce cere interese-sulu comunu alu patriei?“ — inca o deslegă unilateralu, adeca curatul numai din punctul de vedere alu interesului limbisticu pentru natiunalitatea magiara. — Interesulu patriei comune pretendo mai nainte de tōte indestularea tutoru poporeloru sale, si intrunirea loru spre apărarea comuna si sustinereea comuna; inse se pare că comisiunea a subordinatul acestu puitu de vedere importantu acelei cestiuni secundarie: că in care limba se se pōrte trebile administatiunii si jurisdicțiunii?

Neci candu nu va indestulă deslegarea cestiunei de natiunalitate precum o recomanda proiectul comisiunei pretensiunile natiunalitatiloru, neci candu nu va rezultă potere, entusiasmare, concordia si intrunire! si asié abié credu că deslegarea acăsta va corespunde postulatelor de interesu ale patriei comune.

Intre mai multi §§ ai proiectului cari nu dă dreptu de ajunsu, său nu dă neci unu dreptu, ocupa § 11 loculu primu, carele desemna limb'a magiara pentru portarea afacerilor interne ale jurisdicțiuniloru fora priuare la limb'a locitoriloru acestor'a, dar concede exceptiunalmente, daca intrebuintarea limbii acestieia ar face greutati unuia său altui amplioiu: ca se se folosescia ori care limba de protocolu a jurisdicțiunii.

Ce e aceea greutate neinvigibila? cum se pōte aceea spici? de securu nu altcum, de catu că sub aceea se intielege neprinciperea limbii unguresci; si acăsta, amesuratu casurilor obveniente nu se va consideră de greutate neinvigibila, căci usioru se va poté dice, acelu amplioiu respectivu invetie unguresce, decă vre se fie amplioiu!

Altcum de orace e de lipsa a stabili intrebuintarea limbii oficiale dupa interesulu si natiualitatea poporului, folosirea oficiale a limbii nu se pōte condiună de la natiualitatea amplioiu; fipsarea limbii oficiale pe asié o basa, nu se pōte numi regularare.

Dara si acăsta desăi e unu ce mai putin decatua a avutu pras'a de pana acum, se nemicsece cu totulu prin testulu din urmă a lui acelui: „de categori inse supraveghierea statului si cerintele jurisdicțiunii o pretindu: raporte si scriptele se substernu in limb'a statului!“ asié dara in casurile aceste obstante se vor poté delatură!

Dispositionurile urmatörile ale proiectului forte multu se occupa cu dragomani si traducatori autentici. Regulararea cestiunei de limba si de natiunalitate si ordinarea loru prin lege eschidu aplicarea traducatoriloru, ordinarea limbii presupune ōrecare existintia propria; aplicarea traducatoriloru si dragomaniloru e neevitabila si fora organisarea limbii, aceia erau aplicati si pe timpul dominirii oficiantilor din Boemia si Moravia.

Semtiul de dreptu si pretensiunile natiunalitatiloru nu se cam potu multiumi cu traducatori si dragomani.

Si acum e că ce binecuvantare si linisire potențu acceptă de la schimbarea proiectului nescuia in lege, că in catu va face se incetește si freacile natiunalitatiloru: usioru se pōte scrie.

Fie care e indatoratu a respectă legea si a se supune ei. Acăsta o vor face si natiunalitatile nemagiare, inse legea neci candu nu pōte proibi efectuirea pretensiunilor de dreptu pe calc legala, neci candu nu pōte impiedeca luptele pentru efectuirea acăsta intre marginile legii. Deci vom fi acolo unde am fostu căci de orace semtiul de dreptu alu natiunalitatiloru si indestularii pretensiunilor nu se face de ajunsu neci pe de aprópe, e forte naturalu că luptele de pana acum se vor continua.

Timpul va mediloc eluptarea drepturilor si asecurarea acestora, timpul cōce spriuful si produce fructul lui, pentru acăsta nu va desperă neci o natiunalitate; diferintă intre deslegarea de presentu mai multu său mai

putinu indestulatoria e aceea că in casulu primu spiritile fiindu mai asiediate si mai moderate, luptele fiindu particulare si nepotintiose, pretensiunile nu se potentieza; era casulu ultimu nascendu toem'a efectulu contrarui, bage de séma majoritatea dietala, ca nu cumva se se adeverescă la ea dical'a: „lenosulu merge mai multu, sgarcitul cheltue mai multu!“

Protocolul

Adunarii generale, a Asociatiunei natiunale aradane, pentru cultur'a poporului romanu, pe anulu alu VI: alu Asociatiunei, adeca: 1868/9.

(Continuare)

Siedint'a II.

tienuta in localitatea desemnata in 3/15 septembrie 1868.

8. Itatea Sa d. Episcopu presiedinte la 9 ore nainte de médiadi infatisandu-se fu intimpinatul totu cu aceeasi solenitate ca si ieri, si ocupandu seaunul presidiale se incepe siedint'a continuativa. —

La ordinea dileyi e autenticarea protocolului siedintiei precedinte:

Adunarea generala decide: a se aduce conclusu pentru autenticarea protocolului ambeloru siedintie nainte de incheara siedintiei de astazi. —

9. Comisiunea prima insarcinata cu esaminarea raportului generalu alu directiunei (nr. 5 prot. lit. a) prin referintele seu presedinte dlu Georgiu Fagarasi reportéza sub C) cumca percurgandu raportulu amintitul alu directiunei in tota estensiunea sa, l'au afiatu intru tōte conformu actelor si interéselor A-sociatiunei, si n'are neci o observatiune de a face in privint'a acelui-si.

Raportulu directiunei despre activitatea sa din anulu trecutu, aprobandu-se, adunarea generala votéza multiamita protocolara directiunei pentru activitatea sa, din anulu trecutu. —

10. Comisiunea a dōua emisa pentru censurarea ratiuniloru perceptorale din anulu trecutu (nr. prot. 5 lit. b) reportéza prin referintele seu presedinte dlu Iosifu Belesiu sub D) cumca starea cassei Asociatiunei din anulu acesta e urmatoria:

I. Au remas bani gata ca remanentia casala din anulu trecutu 197 fl. 60 cr.

De la membrii Asociatiunei au incursu oferte in suma de 1830 „ 90 „

Suma perceptiunei 2028 „ 50 „

II. Erogatiunile facu preste totu 1248 „ 7½

care subtragandu-se remane restu 780 „ 42½

III. Fondulu inalienabilu face la olalta o sumă de 3986 „ 52½ din care intrebuintandu-se su-

m'a de 1133 „ 30 „

remanu 2853 „ 22½

Dupa protocolulu de perceptiune s'au incasatu preste totu o sumă de 2028 „ 50 „

din care subtragandu-se numita suma nealienabila de 1133 „ 30 „

Se vede că s'au incassat o sumă disponibila de 895 „ 20 „

Fiindu-că erogatiunile facu o sumă preste totu de 1248 „ 7½

din care subtragandu-se sum'a disponibila incassata cu 895 „ 20 „

Se arata că din capitalulu nealienabilu s'au intrebuintat pentru acoperirea erogatiunilor o sumă imprumutata de 352 „ 87½

cr. v. a. care imprumutu dupa incurgerea baniloru disponibili se va restitu pentru intregirea capitalului respective fundului nealienabilu. —

Comisiunea propune a se aprobă ratiunea perceptorala, éra pe viitoru se se insarcineze directiunea cu o manducere separata a protocolelor, asié ca diuariul perceptiunilor si protocolulu principalu, se se duca deschisinitu, si in totu anulu se se incheie cu scopu de a se poté vedé mai chiar bilantul adeca starea cassei Asociatiunei. —

In urmarea acăstui raportu comisiunulu, — adunarea generala aprobă ratiunea perceptorala si absolvă pre percepto-ru Asociatiunei de tota responsabilitatea ulterioara. —

Totodata directiunea se indrumă ca sun'a imprumutata din fondulu nealienabilu a o restitu de locu ce vor fi bani disponibili din incasurile ofertelor.

11. In legatura cu cele premise, Itatea sa presedinte Episcopu afla de necesariu a trage atentiunea adunarii generale asupra neajunsurilor restantielorui enorme, cu cari cea mai mare parte a membrilor se vedu a se afă cu ofertele loru din anii de mai nainte, pe langa tōte că din partea adunarii generale din anulu trecutu s'a dispus in privint'a a căsa a se luă mesurile cuviniciose, care precum s'a potutu vedé din raportulu directiunei — s'au si pus in lucrare fara ca se fie avutu pana acum'a efectu. —

In firului acestei observatiuni presidiale dd. comembi Ioane Mladinu si Constantin Comlosianu descoperu: cumca desăi din partea directiunei s'au facutu mai de curundu dispusiuni in privint'a predilectoru restantie; totusi dupa convingerile loru: incassarea acelorui restantie din cauza neesactitatii si neauthentitatii estraseloru protocolare despre membrii restantieri e imposibile de a se realiză fiindu că cea mai mare parte dintre membrii restantieri consegnati in acele-si estrase nu recunoscă a fi detori cu ofertele loru, dechiarandu-se că acelea mai de multu le-au solvit, éra alti membri se afla inscrisi acolo cari neci nu esistu, dar sunt si de aceia cari afirma că neci candu nu s'au dechiarat de membri ai Asociatiunei. —

In privint'a acestorui observatiuni, notariul directiunei Petru Petroviciu dandu descurcile necesarie, provoca la dispusetiunile facute din partea directiunei prin Instructiunile speciali ce s'au trimis dloru colectanti cercuali in privint'a licuidarii, si a incassarii restantielor, si constatăză lips'a urginte; ca dispusetiunile amentite din Instructiune se se efectueze din partea dloru colectanti cu atat'a mai vertosu; căci numai atunci se potu dela-tură neesactitatile aflatore in protocolele manipulatore din care s'au facutu estrasele trimise dloru colectanti, precum neci starea evidentă a restantielor nu se pōte constata pana ce nu se va face computul respective licuidarea cu totu restantierulu — conformu Instructiunei — prin respectivii dd. colectanti. — Totu aceste afirmatiuni le face si Esactoru Ioane Goldisiu. —

La provocarea presidiala — notariul directiunei cetește totu cuprinsulu Instructiunei pentru agendele colectantilor ce se alatura aci la protocolu sub E) care Instructiune sprinindu-se din partea dloru comembi Lazaru Ionescu, Ioane Popoviciu Desseanu si Dimitrie Bonciu de practicabila:

Adunarea generala aprōba tōte dispusetiunile directiunei ce le a facutu prin cestiunat'a Instructiune, si insarcină de nou directiunea cu realizarea finala a licuidarii si incassarii restantielor, avendu despre resultatu a raportă la viitora adunare generala.

12. Comisiunea a treia pentru revisiunea socotiloru asupra lasamentului moscenitudo la reposatulu Iov'a Crestieciu din Siri'a (nr. prot. 5. lit. c.) reportéza prin referintele seu presedinte Dlu Eugeniu Mocioni sub F) că tōte perceptiunile si erogatiunile atingatoré de acestu lasamentu sunt provediute cu documente si tōte erogatiunile s'au facutu pe basa decisiunilor directiunale, deci propune aprobarea loru si absolvarea dlu fiscalu Lazaru Ionescu de responsabilitatea ulterioara, cu acea observare; ca in privint'a acestui lasamentu, directiunea se fie indrumata ca impreuna cu fiscalu alu Asociatiunei Lazaru Ionescu se intreprinda tōte mesurile cuviniciose pentru delaturarea dificultatilor cu care e incopciéta acăsta massa respective ereditate — si anume prin licuidarea finala si escontentarea ulterioara a pretensiunilor ce jacu pe acestu lasamentu. —

In urmarea acăstui raportu, adunarea generala incuiintăza socot'a dlu fiscalu Lazaru Ionescu, si-lu absolvă de responsabilitatea ulterioara in privint'a administrarii acestui lasamentu. —

Totodata se insarcină directiunea a luă tōte mesurile cuviniciose si necesarie pentru licuidarea intregului lasamentu si escontentarea finale a pretensiunilor licuide ce jacu pe acăstă, avendu a reportă despre efectuare la viitora adunare generala. —

13. Comisiunea a patra (nr. prot. 5 lit.

d.) concrediuta cu revisiunea elaboratului supletorie mai intregitu la regulamentul casei ce contine dispusetiuni speciali pentru agendele percepto-rului, fiscalului, esactorului, bibliotecarului, si economului Asociatiunei, reportéza sub G): cumca operatul acesta l'au afiatu intru tōte corespondientor, deci propune aprobarea acelui, cu acelu adaus: cumca ar mai ramenă de a se face unu elaborat pentru colectantii cercuali, si ordu pentru folosirea localitatii Asociatiunei. —

Aceste elaborate, se aprobă insarcinându-se directiunea a le anect'a catra regulamentul casei paragrafisatu si dejă aprobato de adunarea generala din anulu trecutu, avendu inca de a mai elaboră un regulament pentru colectantii cercuali, si ordu pentru folosirea localitatii Asociatiunei.

14. Comisiunea a cincea (Nr. prot. 5 lit. e) emisa pentru compunerea preliminariului pe anulu viitoru, reportéza sub H) prin referintele seu presedinte dlu dr. Alesandru Mocioni cumca:

Venitul sperativu din incasarea ofertelor pe anulu viitoru ar fi 2600 fl. — pe basa caruia propune urmatorul preliminariu:

pe anulu 1869/70 pentru erogatiuni.

a) Imprumutul din fondulu nealienabilu a se restitu in suma de 452 fl. 87½ cr.

b) Restul stipendielor din anulu trecutu in suma de 430 fl. — cr.

c) Salariul notariului cu 660 fl. — cr.

d) pentru localitatea directiunei 160 fl. — cr.

e) pentru lemne de incalditu 70 fl. — cr.

f) pentru lumini 20 fl. — cr.

g) pentru servitoriu 100 fl. — cr.

h) spesele cancelariei si postali 40 fl. — cr.

i) prenumeratiunea diurnalelor 100 fl. — cr.

k) pentru siepte stipendie si adeca 2 a 60 fl. — 3 a 80 fl. si 2 cu cate 110 fl. la olalta 600 fl. — cr.

Suma totala 2472 fl. 87½ cr.

Mai departe comisiunea propune: ca data resultatulu incassarilor ofertelor restante ar corespunde acceptarilor Asociatiunei si ar face posibile a dispune peste o suma disponibila pe de asupra celei sperative; atunci directiunea se fie impoternicita a realis'a si ajutorirea scōelor de pe la sate cu premiele pe partea Investitorilor si scolarilor mai distinsi spre care scopu s'au fostu incuiintati in anulu trecutu din partea adunarii generale o suma de 400 fl. v. a. Nu altcum d. comembru alu comisiunci Ioane Popoviciu Desseanu propune: a se mai incuiintă o suma de 100 fl. pentru procurarea opurilor si cartilor de lectura pentru biblioteca Asociatiunei. —

Preliminariul proiectat de comisiune si propunerea in privint'a ajutorizii Investitorilor si preste totu a scōelor comunale, precum si pentru procurarea opurilor mai noue pe săn'a bibliotecel, adunarea generala le aprōba in cuprinsulu intregu concrediendu directiunei efectuirea loru, cu acelu adaus: că directiunea in lucrările sale are se purcăda si in anulu viitoru — din punct de vedere alu economisarii si deosebitu la imparatirea stipendielor se se compōrte amesuratul decisului adunarii generale din anulu trecutu sub nr. prot. 12. —

15. In legatura cu aceste determinatiuni Comembru Ioane Moldovanu propune: că pe partea unui studinte mai escelintă care s'ar resolvă de a studia tehnica se se incuiintăze unu stipendiu anualu de 300 fl. v. a. si spre acestu scopu se se publice concursu in foile natiunale, care propunere fiindu sprin-dinta din mai multe parti:

Adunarea generala o primesce cu unanimitate, si insarcină directiunea ca in privint'a acăstui stipendiu se escrie deosebitu concursu pe calea dinrnalelor; ca competitorii se-si trimita rogamintele sale la directiune, si se se provăda celu mai capace tenetu studinte cu stipendiul anualu de 300 fl. cu inceputulu anului scolaricu viitoriu.

(Va urmă.)

Pesta in 12 noiembrie 1868.

Dominule redactor! Pone candu oii fi in stare, a me declară, si a respunde mai pe largu si mai lamurit la correspundintele facute despre mine in nr. 109 si 100 a „Albinei”; me afu silitu acum a face declaratiunea urmatoria la correspundintia despre mine in nr. 112 a „Albinei”. Correspundintele „Albinei” in nr. 112 cu provocare la conferinta tienuta de deputati dietali romani si serbi in 30 octombrie a. c. in Pesta, affirma sau pomenesc, cumca eo me asi fi declarat, ca nu me supunu la conclusele connationalilor meu.

Offirmatiunea asta o daclaru eo de reuacioasa columniatoria.

In conferinta pomenita amu fost noi vro 24 de membrii deputati dietali; prin urmare adeverul se poate constata. Constatarea adeverului estua se tiene de detorintia correspundintelui.

Cari sunt connationalii meu? Toti, cari se tieni de o nativitate cu mine. Asia dara correspundintia de asupra citata are acelui inteleisu, cumca eo nu numai la unii sau la altii, si nu numai cu una sau cu alta conditiune, ci la toti fora exceptiune si forta conditiune nu me supunu.

Altu ceva insemenadie declaratiunea, cumca unu conclusu a unei conferinti, a carei membrii prin solidaritate anca nu suntu legati, pone intra densii nu se face solidaritate, nu are locu, si nu poate obliga pe membrii conferintei forta voia loru.

Mai incolo adauge correspundintele: Daca d. Balomiri prin pasiurea sa a atiintit, se se faca famosu si slavitu la maghiari; apoi isi a adjuns scopulu, si pentru publicatiunile noastre n'are, decat a ni multumit.

La asta numai atata respondu, ca declaratiunea asta a correspundintelui nu e apta, de a produce asupra mea la cetitorii cu semnificatiu de dereptate si cu mintea sanctosa, — de si forta inteleptiune afunda, sau forta politica inalta, — vro judecata nefavorabila sau neplacuta; pentruca nu are temeiu cuviinciosu; ca correspundintele insusi isi baseadia parerea sa pe: daca.

Asiada se imi spunu si eo o parerea a mea basata pe „daca.“ Adeca:

Daca correspundintia dea supra pomenito a correspundintelui din Pesta va produce la cetitorii „Albinei“ contra correspundintelui o judecata sau o parere nefavorabila;

*) Cacografie propria a lui Balomiri. R. d.

atunci correspundintele „Albinei“ nu isi a adjuns scopulu; si pentru respunsulu acesta, nu mie ci lui isi va avece de a face inputaro.

Te rog domnule redactor, se binevoiesci a face la declaratiunea asta locu in „Albina.“

Joan Balomiri
depuratu dietali din scaunulu
Orastiei.

Economia.

Tergulu de Viena.

Pretiurile negoziilor sunt:

	centenariulu (marge, marge)
Bumbaculu	Egiptianu — fl. — fl.
"	Nordamer. middl. 73.— 75.—
"	Grecoscu — — —
"	Levantinu 1. 55.— 57.—
"	Persianu — — —
"	Ostind. Dhol. fair 56.— 58.—
"	mid. fair 55.— 57.—

Canep'a de Apatin	18.25 20.50fl.
"	Itali'a, curatita fina 62 77 „
"	medilocfa 45 58
"	Poloni'a naturala 16.50 19.50
"	curatita 24.— 31.—

Inulu natural de Polonia	17.75 20.—
"	Moravia natural 27.— 38.—
Mierea naturala de Ungari'a	19.— 20.50 „
"	Banatu alba 20.— 22 „
"	Ungari'a galbena 19.50 21.—

Sementi'a de trifoiu din Stiria de cent.	
cea rosia curatita 26.— 27.—	
" lucerna italiana 30.— 32.50	
" francésca 43.— 45.—	
" unguresca — — —	
curatita — — —	

Talp'a lucrata (Pfundledor	
prim.) 92 „ 96 „	
" („ Corametti) 82 „ 88 „	

Pelea de bou, udu cu corne,	
cea din Poloni'a de Z 25—26	
din Ungari'a de Z 27—28 „	
" " uscata cent. 61—64 fl.	
" vaca " " 61 „ 64 „	
" vitelu "	
fora capetine 126 „ 130 „	
cu capetine 112 „ 115 „	
" din Poloni'a cu cap. 85 „ 92 „	

Cleul pentru templari celu negru	15.75 16.75
" " celu brunetu 23.25 25.—	
" " celu galben 23.75 25.—	

